

Očevidnik prijavljenih velikih nesreća

Podaci o akcidentu

1. Opći podaci o obvezniku dostave podataka		
Tvrta obaveznika dostave podataka: DINA-Petrokemija d.d. Sjedište: Poje 1, 51513 Omišalj Telefon tvrtke: 051 655 222 Matični broj: 1695274		
2. Podaci o lokaciji postrojenja		
Adresa postrojenja na lokaciji: Omišalj, Poje 1 Osoba odgovorna za organizaciju djelovanja kod velike nesreće: Emil Mandekić Telefon: 051 655 121 Fax: 051 842 070 e-pošta: emil.mandekic@dina.hr Naziv postrojenja na lokaciji: DINA Petrokemija d.d. Naziv pogona postrojenja na lokaciji: Polietilen DINA Petrokemija d.d. Gauss-Krugerove koordinate glavnog ulaza na lokaciju postrojenja x: 5.005.873 y: 5.465.747 Gauss-Krugerove koordinate centroida postrojenja x: 5.006.016 y: 5.464.983		
3. Nastanak velike nesreće		
Datum i vrijeme nastanka velike nesreće: 20.08.2009 05:02 Datum i vrijeme obavijesti nadležnom tijelu: 20.08.2009 07:00 Osoba koja je obavijestila: Romeo Deša - rukovoditelj Polietilena Osoba u nadležnom tijelu koja je primila dojavu: OIC -112	Nastanak velike nesreće (opis): Tijekom redovne i normalne proizvodnje polietilena niske gustoće 20.08.2009. u 05:02:14 došlo je do havarije visokotlačnog kompresora polietilena na postrojenju Polietilen DINA Petrokemija d.d.. Kao posljedica havarije došlo je do istjecanja i zapaljenja određene količine etilena u području kompresornice. Do istjecanja etilena došlo je zbog pucanja klipova dva cilindra drugog stupnja kompresora. Pucanje klipova uzrokovalo je istjecanje oko 80 do 100 kg etilena iz cilindara - tlaka oko 2600 bara, koji se prilikom rasterecenja raširio u potkroviju kompresornice i zapalio (deflagracija). Kako je istovremeno automatski aktiviran sigurnosni program za zaustavljanje koji ima i funkciju ispuštanja i rasterecenja tlaka u reaktoru putem sigurnosnih ventila, požar ispuštenog plina u potkroviju kompresornice zapalio je i oko 1200 kg plina koji je ispušten preko rasteretnih cijevi. Vrijeme trajanje velike nesreće: Požar oslobođenog plina u potkroviju kompresornice trajao je minutu do dvije, požar plina ispuštenog iz rasteretnih cijevi trajao je u skladu s predviđenim programom rasterecenja 17-20 sekundi, dok je curenje i gorjenje plina neposredno na cilindrima (na mjestu puknuća klipova) trajalo još oko 2 sata odnosno do potpunog istjecanja preostale količine etilena iz kompresora i pripadajućih sustava cjevovoda.	
4. Vrsta velike nesreće		
Ispuštanje (emisija) u okoliš: ☒ zrak ☐ vode ☐ tlo ☐ Onečišćenje vode ☐ Onečišćenje podzemnih voda	☒ Požar ☐ Eksplozija ☐ Transport ☐ Ostalo	Opis: Nastali požar nije gašen (da se ne bi stvorila eksplozivna smjesa plina i zraka) već je oprema hlađena velikim količinama vode iz poplavnog sustava, kao i s mobilnom vatrogasnom opremom vatrogasne jedinice službe sigurnosti DINA d.d. Područje kompresornice, na kojem je izbio požar, okruženje je sustavom kanala koji odvode svu vodu prvo u prihvatni bazen na proizvodnjoj jedinici u kojem se uklanjuju sva eventualno prisutna ulja, a zatim u prihvatne bazene na Lokacijskim procesima. Izvršene analize ovako nastale otpadne vode pokazale su da je ona u skladu s vodopravnom dozvolom te je s njom postupanu u skladu s dosadašnjom praksom. Emisije ugljikovodika u zrak bile su i manje nego kod normalne obustave rada pogona budući je sav oksidirao i prešao u CO ₂ . Budući da je sam požar trajao kratko nisu nastale ni opasne količine dima i čađe koje bi ugrozile okoliš.
5. Opasna tvar koja je izazvala veliku nesreću		
Vrsta tvari (naziv): eten (eten) ☐ Vrlo toksična ☐ Toksična ☐ Oksidanski ☒ Eksplozivna ☐ Zapaljiva ☐ Lako zapaljiva ☐ Lako zapaljiva tekućina ☒ Vrlo lako zapaljiva	☐ Opasna po okoliš ☐ Ostalo	Opis: Eten, koji se koristi kao sirovina u procesu polimerizacije, ima oznaku F+ odnosno vrlo lako zapaljiva tvar.Njegove osnovne karakteristike nalaze se u Sihurnosno - tehničkom listu s kojim raspoložemo i koji je ovjeren od strane Hrvatskog zavoda za toksikologiju. S njegovim sadržajem upoznati s svim djelatnicima na pogonu kao i služba sigurnosti čime su onemogućene ikakve greške u akcidentnim situacijama te je na takav način rizik onečišćenja okoliša sveden na prihvatljivu razinu.
6. Izvor velike nesreće		
☐ Procesi u proizvodnji ☐ Skladište ☒ Procesna oprema ☐ Prijenos (cjevovodi i sl.) ☐ Transport	Opis: Izvor velike nesreće bio je pucanje klipova visokotlačnog kompresora odnosno poslijedno istjecanje etilena. Do toga je došlo kao posljedica pucanje vijka na "drive rodu".	

Ostalo**7. Mogući uzrok velike nesreće**

- Oprema i/ili uređaj
- Ljudski faktor
- Okoliš (prirodna pojava/nepogoda)
- Ostalo

Opis: Pucanje vijka na "drive rodu" pomoćne križne glave.

8. Izravna posljedica velike nesreće

- Smrtni slučaj
- Ozljede unutar lokacije postrojenja
- Ozljede izvan lokacije postrojenja
- Šteta u okolišu
- Oštećenje i/ili gubitak kulturne/prirodne baštine

Procjena iznosa štete u okolišu: Kn

- Prekid u opskrbi (broj osoba/sat)
- pitkom vodom
- strujom
- plinom
- prekid telefonskih linija
- Došlo je do domino efekta

Područje učinka nesreće (m): 30

- Učinak velike nesreće proširio se izvan granica postrojenja
- Prekogranični učinci

9. Poduzete hitne mjere za sprječavanje neželjenih posljedica

- Vlastite postrojbe / tim operatera
- Unajmljena postrojba druge tvrtke
- Odlazak u sklonište
- Evakuacija (broj osoba/sat)
- Evakuacija okolnog stanovništva (broj osoba/sat)
- Hitne mjere sanacije
- Dekontaminacija
- Sanacija
- Ostalo

Opis: Postupanje procesne smjene, smjene službe sigurnosti kao i ostalih sudionika u incidentu bilo je u skladu s Planom za slučaj opasnosti. Požar nije gašen da se ne bi stvorila eksplozivna smjesa plina i zraka već je oprema hlađena dok prestali plin ne izađe i izgori. Veće količine vode, koje su sustavom otpadnih voda završile na Lokacijskim procesima su zadržane i prije ispuštanja u more Služba zaštite okoliša izvršila je analize. Pristup na mjesto nesreće omogućen je tek nakon što je sve pregledano, pripremljeno te nakon što je utvrđeno da nema više opasnosti od ozljeda. Radi sanacije mesta na kojem je došlo do incidenta pozvam je "Rijeka tank" d.o.o. o čijem djelovanju postoje i zapisi te izveštaj.

10. Preporuke novih mjera na temelju iskustva iz velike nesreće

- Sprječavanje (preventiva) ponovnog izbjivanja takve nesreće

Opis: Da bi se sprječilo ponovno izbjivanje ovakve velike nesreće proveden je odnosno provesti će se čitav niz mjera.

Oformljeno je povjerenstvo za utvrđivanje uzroka velike nesreće, uspostavljen je kontakt sa sreviserom proizvođača visokotlačnog kompresora radi utvrđivanja stvarnog statusa oštećenja, uzroka i posljedica incidenta. Kao glavni razlog nastanka velike nesreće utvrđeno je pucanje vijka "drive roda". Već postoji praksa da se svake godine za vrijeme remonta obavlja ultrazvučno ispitivanje dijelova visokotlačnog kompresora, između ostalog i samog vijka. Posljednji put ispitivanje je obavljeno u listopadu 2008. god. (ispitivanje je obavljeno od strane vanjskog suradnika "Inženjering komerc" d.o.o.) prilikom kojeg nisu zabilježene nikakve nepravilnosti.

Na proizvodnjoj jedinici već se koristi najsvremeniji kontrolni sustav koji prati te u kontrolnu sobu alarmira porast svih parametara koji su posljedica obavkih problema (temperatura plina na potisu cilindra, tlakoviusisa i potisa, temperature kliznih staza, vibracije mjerene na kućištu kompresora, temperaturu rashladnog ulja). Na ovakav način želi se postići pravovremeno utvrđivanje problemata zaustavljanje pogona na siguran način da bi se izbjegle ikakve teže posljedice.

- Planirane mjere za ublažavanje srednjoročnih učinaka velike nesreće

Opis: Kako nesreća nije imala nikakvih posljedica osim materijalnih troškova nema potrebe za planiranjem ovakvih aktivnosti.

- Planirane mjere za ublažavanje dugoročnih učinaka velike nesreće

Opis: Kako nesreća nije imala nikakvih posljedica osim materijalnih troškova nema potrebe za planiranjem ovakvih aktivnosti.

 Ostalo

11. Podatak o prestanku rada postrojenja

- Trajni prestanak rada
 Privremeni prestanak rada

Opis Na proizvodnoj jedinici došlo je do privremene obustave rada do sanacije nastalih oštećenja u ukupnom trajanju od 29 dana..

Napomena